

Αποψη

Γιατί καθυστερεί η αξιοποίηση του θεσμού των ΣΔΙΤ

Σάββατο, 18 Ιουλίου 2009 07:00

URL: <http://www.naftemporiki.gr/news/redirstory.asp?id=1691655>

Ένα από τα παράδοξα της χώρας μας είναι το γεγονός, πως ενώ αποτελεί μια καθ' όλα προηγμένη κοινωνία, υστερεί ή αντιδρά ανασταλτικά σε σύγχρονες εξελίξεις, που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας και στην περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη.

«Εκτός από συγκεκριμένα πολύ μεγάλα έργα παραχώρησης που έχουν δρομολογηθεί, μέχρι στιγμής δεν έχει σημειωθεί ουσιαστική πρόοδος στα μικρότερα έργα με τη μέθοδο των ΣΔΙΤ.»

Είναι γεγονός πως το σύστημα παραγωγής των έργων υποδομής με την πίεση των ευρύτερων οικονομικών εξελίξεων αλλάζει και δημιουργεί νέες θεσμικές απαιτήσεις που θα πρέπει οπωσδήποτε να εμπεδωθούν.

Την τελευταία πενταετία παρατηρήθηκε σχετική κινητικότητα γύρω από την προοπτική για υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομής με το σύστημα Παραχώρησης, δηλαδή την εκχώρηση σε Ιδιωτικούς Φορείς του δικαιώματος εκμετάλλευσης ενός έργου με την προϋπόθεση Χρηματοδότησης- Μελέτης- Κατασκευής και Συντήρησης του έργου από την πλευρά τους.

Η αρχή αυτή, με γνώμονα τη βασική αρχή πως εξοικονομούνται σημαντικοί οικονομικοί πόροι του κρατικού προϋπολογισμού που θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη πιεστικών κοινωνικών αναγκών, αποφασίσθηκε να επεκταθεί και σε μικρότερα έργα υποδομής. Μιλάμε για την υλοποίηση έργων με τη Σύμπραξη Δημόσιου & Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), προϋπολογισμού μέχρι το ποσό των 200 εκ. ευρώ, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να δρομολογήσει ένα ιδιαίτερα αναπτυξιακό πρόγραμμα, δίνοντας νέα πνοή στο μελετητικό και κατασκευαστικό δυναμικό της χώρας.

Έχουν γίνει πολλές διαβουλεύσεις και συζητήσεις πάνω στο θέμα. Ωστόσο, εκτός από συγκεκριμένα πολύ μεγάλα έργα παραχώρησης που έχουν δρομολογηθεί, μέχρι στιγμής δεν έχει σημειωθεί ουσιαστική πρόοδος στα μικρότερα έργα με τη μέθοδο των ΣΔΙΤ. Γεγονός που παρατείνει την αδράνεια στο χώρο των τεχνικών έργων με επακόλουθες ζημιογόνες συνέπειες

για τον κατασκευαστικό κλάδο.

Ο γράφων προσεγγίζει το όλο θέμα και εκφράζει τις παρακάτω απόψεις, βασιζόμενος σε σχετική τεχνογνωσία στα θέματα «Διαχείρισης και Ασφάλισης Κινδύνων» (Insurance & Risk Management) επιχειρηματικών κινδύνων και πολύπλοκων επιχειρημάτων όπως είναι τα έργα ΣΔΙΤ - Παραχώρησης. Πρόκειται για παράμετρο η οποία, σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, είναι «καταλύτης» στο όλο θέμα. Δυστυχώς από τη μέχρι τώρα πορεία του όλου θέματος φαίνεται να αγνοείται ή να υποβαθμίζεται, γεγονός το οποίο δρα ανασταλτικά στην πρόοδο πάνω στο συγκεκριμένο τομέα των τεχνικών έργων.

Οι καιροί αλλάζουν

Τα δημόσια έργα βαίνουν διαρκώς μειούμενα. Το σύστημα παραγωγής έργων μεταλλάσσεται προς αυτό των «Συμπράξεων Δημοσίου & Ιδιωτικού τομέα» (ΣΔΙΤ) και των Έργων Παραχώρησης, καθιστώντας Δημόσιο όργανο υψηλής εποπτείας και θεματοφύλακα της αντίστοιχης νομοθεσίας προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Βασικός λόγος της αλλαγής αυτής είναι η διαπίστωση πως αναγκαστικά περιορίζονται δραστικά τα διαθέσιμα κεφάλαια για κλασικά δημόσια έργα, αφού προορίζονται για καθαρά κοινωνικές παροχές.

Όσο ο Χρηματοδότης - Κύριος των Έργων (μέχρι τώρα το Ελληνικό Δημόσιο και η ΕΕ) για διάφορους λόγους ήταν «χαλαρός» στη διαχείριση της υλοποίησής τους, πολλά θεσμικά προβλήματα παρέμειναν σε λανθάνουσα κατάσταση και το σύστημα δούλευε με ικανοποιητική ισορροπία για τους εμπλεκόμενους.

Με τα νέα δεδομένα αναμένεται να διαμορφωθεί μια διαφορετική αντίληψη. Το «πρόσωπο» του Κυρίου του έργου «σκληραίνει», καθόσον δεν θα υπάρχουν πλέον μεγάλα περιθώρια για αποκλίσεις στις βασικές παραμέτρους που συνιστούν την αρτιότητα, ποιότητα και οικονομία ενός τεχνικού έργου.

Πολύ σοφά σε κάποια ειδική Ημερίδα, ο αείμνηστος Πρόεδρος του ΤΕΕ και του Ινστιτούτου Οικονομίας Κατασκευών (ΙΟΚ) κ. Νίκος Δεσούλλας είχε πει χαρακτηριστικά: «τα χρονοδιαγράμματα και οι προϋπολογισμοί των έργων που ήταν «διακοσμητικά» στοιχεία της σύμβασης, τώρα γίνονται ουσιαστικά». Αυτό σημαίνει αναγκαστική αλλαγή νοοτροπίας από την πλευρά των Γραφείων Μελετών, των Κατασκευαστικών Εταιρειών και φυσικά του εκάστοτε Κυρίου του Έργου.

Σε μια τέτοια εξέλιξη, είναι σαφές πως οι τυχόν αστοχίες σε θέματα ποιότητας, κόστους ή χρόνου, που θα έχουν ως αποτέλεσμα κάποια οικονομική ζημιά, θα μπορούν κάλλιστα να ενεργοποιούν διαδικασίες αναζήτησης ευθυνών. Νοούνται επαγγελματικά τεκμηριωμένες αξιώσεις αποζημίωσης, που μπορεί να επιφέρουν σοβαρές συνέπειες στους φερόμενους ως πιθανούς υπαίτιους Μελετητές - Συμβούλους, Εργολάβους - Υπεργολάβους ή Προμηθευτές.

ευκολότερα στις επερχόμενες αλλαγές».

Η Πολιτεία φαίνεται πως προσπαθεί να προσαρμοσθεί. Αλλοίμονο αν παραμείνει αδρανής στην ευρύτερες εξελίξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας. Οι άμεσα ενδιαφερόμενοι παραγωγικοί φορείς, θα πρέπει να πράξουν ανάλογα δημιουργώντας εγχώριες κοιτίδες υγιούς επιχειρηματικότητας και αναζητώντας συνέργειες με αντίστοιχους Φορείς από ώριμες αγορές του εξωτερικού.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΙΝΑΣ, μηχανικός ΕΜΠ & ENSPM Γαλλίας. Μετά από θητεία Μηχανικού στη ΔΕΗ, τα τελευταία 15 χρόνια δραστηριοποιείται ως Εμπειρογνώμων Ασφαλίσεων στις ασφαλίσεις επιχειρηματικών κινδύνων, επαγγελματικής αστικής ευθύνης & τεχνικών έργων. Είναι διευθύνων σύμβουλος της Εταιρείας «ΚΟΥΤΙΝΑΣ ΑΕ - Μεσίτες Ασφαλίσεων», Εξουσιοδοτημένοι Ανταποκριτές των Lloyd's. (www.gkoutinas.gr).

© 1996 - 2011, Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ - Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε. - ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου του παρόντος web site με οποιονδήποτε τρόπο, ηλεκτρονικό, μηχανικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.